

ΓΝΩΜΕΣ

Κάποιες αλήθειες για το Κυπριακό

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ηγεσία στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στην Κύπρο έχει μεγάλη ιστορική ευθύνη. Ως τώρα καλυπτόταν πίσω από την αδιαλλαξία του Ντενκτάς. Υποκρινόμενη ότι θέλει λύση, απέφευγε να πει μερικές σκληρές αλήθειες στον κυπριακό λαό και να τον προετοιμάσει για τι είδους λύση μιλάμε όλα αυτά τα χρόνια. Αυτές είναι:

1. Οι Τουρκοκύπριοι δεν είναι μειονότητα στην Κύπρο αλλά αποτελούν ισότιμη πολιτική κοινότητα με τους Ελληνοκύπριους, καίτοι αριθμητικά υποδεέστεροι. Τη δικονομικότητα της ενιαίας Κύπρου αναγνώρισε η ελληνική πλευρά ήδη στη Ζυρίχη το 1959, αποδεχόμενη το δικαίωμα βέτο του τουρκοκύπριου αντιπροέδρου.

2. Την εγγύηση της Τουρκίας και τη στρατιωτική παρουσία της στην Κύπρο αποδέχθηκε η ελληνική πλευρά επίσης στη Ζυρίχη. Πιστεύει κανείς ότι 45 χρόνια μετά και μεσολαβούσης της πετυχημένης στρατιωτικής επιχείρησης της Τουρκίας το καλοκαίρι του 1974 και της de facto στάθμευσης 40.000 τουρκικών στρατιωτών στο νησί σήμερα, θα βρεθεί τουρκική κυβέρνηση που θα αποδεχθεί την εξέλιξη των όρων της Ζυρίχης;

3. Η ελληνική πλευρά δεν μπορεί να επιβάλει λύση στην Κύπρο. Η λύση περνάει, λόγω της στρατιωτικής μας αδυναμίας, μέσα από τη συναίνεση της Άγκυρας. Κατά συνέπεια, η οποία λύση θα είναι λύση συμβιβαστική με βάση την ισορροπία ισχύος στο νησί, όπου η τουρκική υπεροπλία εξισορροπείται σε έναν βαθμό από την οικονομική υπεροχή των Ελληνοκυπρίων και την επιθυμία των Τουρκοκυπρίων και της Τουρκίας για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Κυπριακό είναι πρόβλημα πολιτικό και όχι νομικό. Γι' αυτό και υπόκειται σε διαπραγμάτευση ανάμεσα στους εκπροσώπους των εμπλεκόμενων πλευρών και όχι σε γνωμοδότηση ενός δικαστηρίου, όπως σε αντιδιαστολή επιμένει η Ελλάδα για το θέμα της υφ-

Του
ΔΗΜΗΤΡΗ
ΚΑΙΡΙΑΔΗ

λοκρηπίδας του Αιγαίου. Αρα, όποιος ψάχνει το «δικαίο», στην ουσία δεν θέλει λύση, αφού αρνείται την ίδια τη φύση της μόνης διαδικασίας επίλυσης, που είναι η διαπραγμάτευση.

4. Το Σχέδιο Αναν δεν είναι καινούργιο. Οι βασικές του παράμετροι είναι λίγο-πολύ γνωστές εδώ και χρόνια. Βασίζεται στην αρχή της ενιαίας, δικονομικής και διζωνικής ομοσπονδίας. Η έκπληξη της ελληνοκυπριακής ηγεσίας δεν είναι ειλικρινής. Εξάλλου, η ίδια το αποδέχθηκε ως βάση διαπραγμάτευσης και δήλωσε πρόθυμη να το υπογράψει στη Χάγη και αλλού, όσο ο Ντενκτάς αρνιόταν και όσο χρειαζόταν για να πεισθούν οι

σεις: είτε η εύκολη αναγνώριση των τετελεσμένων του 1974 και της εθνοκάθαρσης που τότε συντελέστηκε (με κάποιες προσαρμογές στην καλύτερη περίπτωση) είτε η δύσκολη προσπάθεια επανένωσης και οικοδόμησης μιας χαλαρής, κατ' ανάγκη, διαπολιτισμικής ομοσπονδίας.

7. Για την τουρκική πλευρά το Κυπριακό λύθηκε το 1974. Αυτό μας έλεγαν χρόνια τώρα ο πρωθυπουργός της εισβολής Μπουλέντ Ετζεβίτ και οι όμοιοί του, στη βάση της δημιουργίας δύο κυρίαρχων και ανεξάρτητων κρατικών οντοτήτων στο νησί. Αυτό λέει ακόμη και τώρα ότι προτιμά ο Ερντογάν, αλλά δεν μπορεί να το πετύχει λόγω της διεθνούς κοινότητας και της

και αν αυτή προσπαθεί να τις περιορίσει.

9. Το κυπριακό πρόβλημα υπήρξε η πρώτη προτεραιότητα της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής και σημάδεψε την πορεία της Ελλάδας το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα. Η Αθήνα δικαιολογημένα θέλει την τελική ευθύνη να την πάρουν οι ίδιοι οι Κύπριοι ώστε να μην κατηγορηθεί, όπως στο παρελθόν, ότι επιβάλλει λύση «μειοδοτική». Η άποψη όμως της παθητικής συμπαράταξης σε ό,τι και αν αποφασίσουν οι Ελληνοκύπριοι δεν έχει νόημα στον βαθμό που το κόστος των όποιων αποφάσεων θα το πληρώσει και η Ελλάδα. Θα πρέπει να γίνει κατανοητό στη Μεγαλόνησο ότι Ελλάδα και Κύπρος έχουν κοινά αλλά όχι ταυτόσημα συμφέροντα.

10. Στον σημερινό, εξαιρετικά δυναμικό κόσμο τα προβλήματα είναι αλληλένδετα και η αδράνεια ισοδυναμεί με οπισθοδρόμηση. Η επιστροφή στην αμυντικότητα και στη μάχη οπισθοφυλακών, που επιφυλάσσει η επόμενη ημέρα του δημοψηφίσματος για την ελληνική διπλωματία, οδηγεί στην επιδείνωση της διεθνούς θέσης της χώρας με παρενέργειες στις σχέσεις μας με την Τουρκία και τους εταίρους μας στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ. Η Ελλάδα έχει ανοικτά μέτωπα με την Τουρκία στο Αιγαίο, με τους ευρωπαίους εταίρους της στην επαναδιαπραγμάτευση της νέας Ευρώπης των «25», με τις ΗΠΑ καθώς απειλείται από τη διεθνή μεγα-τρομοκρατία κτλ.

11. Η προηγούμενη κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας κατέρρευσε λόγω της αδυναμίας της να ελέγξει το εξωτερικό μέτωπο με το Μακεδονικό. Η κυβέρνηση Σημίτη πέρασε τις πιο δύσκολες ώρες της με τα Ιμια το 1996 και με τον Οτσαλάν το 1999. Για μια μικρή χώρα στο επίκεντρο μιας επικίνδυνης περιοχής, τα εξωτερικά μπορεί να αποβούν μοιραία για μια κυβέρνηση που δεν μπορεί να ελέγξει τον κυρίαρχο εθνικιστικό λαϊκισμό στο εσωτερικό και στην Κύπρο. Αντίδοτο, και ζητούμενο, είναι η ψύχραιμη και σε βάθος ανάλυση των δεδομένων και των αλληλοσυνδέσεών τους.

“

Η άποψη της παθητικής συμπαράταξης σε ό,τι και αν αποφασίσουν οι Ελληνοκύπριοι δεν έχει νόημα στον βαθμό που το κόστος των όποιων αποφάσεων θα το πληρώσει και η Ελλάδα.

Θα πρέπει να γίνει κατανοητό στη Μεγαλόνησο ότι Ελλάδα και Κύπρος έχουν κοινά αλλά όχι ταυτόσημα συμφέροντα

”

Ευρωπαίοι να εντάξουν την Κύπρο στην ΕΕ.

5. Το Σχέδιο Αναν προβλέπει επώδυνες υποχωρήσεις και για την τουρκοκυπριακή πλευρά, αφού το 1/3 των κατοίκων στον Βορρά χάνουν τα σπίτια τους, πολύτιμες περιοχές όπως η Αμμόχωστος επιστρέφουν στην ελληνοκυπριακή διοίκηση, κατοχυρώνονται οι τέσσερις κοινοτικές ελευθερίες, Ξανανοίγουν όλα τα χριστιανικά μνημεία, εκκλησίες και μοναστήρια, στον Βορρά που μένουν σήμερα κλειστά και παραμελημένα και αποχωρεί η συντριπτική πλειονότητα των τουρκικών στρατευμάτων.

6. Το κυπριακό πρόβλημα δεν είναι προϊόν συνωμοσίας των μεγάλων δυνάμεων, αλλά πρώτα και κύρια κλασική εθνοτική διαφορά, όπως η διαμάχη στη Βοσνία και στο Κοσόβο επέδωσαν ανάμεσα σε δύο διαφορετικές κοινότητες. Δύο μπορεί να είναι οι λύ-

Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και ίσως να ήταν έτσι τα πράγματα αν δεν εμφανιζόταν η ευρωπαϊκή διεύρυνση ως καταλύτης, που με προτροπή της Ελλάδας συμπεριέλαβε την Κυπριακή Δημοκρατία, χωρίς απαραίτητα λύση του Κυπριακού.

8. Την παρέμβαση της διεθνούς κοινότητας, όπως και τη μετεξέλιξη της σημερινής Κυπριακής Δημοκρατίας, την αποστρατιωτικοποίηση του νησιού κτλ., επεδίωξε επιτακτικά, και στο τέλος πέτυχε, η ελληνική πλευρά. Η διεθνής κοινότητα, ο ΟΗΕ, η ΕΕ και οι ΗΠΑ μίλησαν. Η απόρριψη της παρέμβασής τους, όπως αυτή εκφράζεται από το Σχέδιο Αναν, οδηγεί στην απομόνωση της ελληνικής πλευράς και αποδυναμώνει την ηθική υπεροχή της ως θύμα της τουρκικής αδιαλλαξίας. Οι συνέπειες θα είναι σημαντικές, κατ' αρχήν για την Κύπρο και κατ' επέκτασιν για την Ελλάδα, όσο

Ο κ. Δ. Καιριάδης είναι επικεφαλής καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Κύπρος, η Σταχτοπούτα του 2004

ΚΑΠΟΤΕ ο βρετανός πρωθυπουργός Ντισραέλι την είχε βαφτίσει «Σταχτοπούτα της Αυτοκρατορίας». Πράγματι, το κουρελιάρικο κορίτσι είχε περιμένει, και περίμενε, άδικα, επί χρόνια, το πριγκιπόπουλο με το γοβάκι που θα τίναζε από πάνω της τις στάχτες για να τη στολίσει με τα διαμάντια τα ταιριαστά στη φύση της και να την υψώσει στο γνήσιο θρόνο της. Οι Ξένοι πριγκίπες της έδιναν πάντα το πολύ όσα ήθεραν ότι θα πάρουν πολλαπλάσια κι όσα συνέπιπταν με τις δυναμικές γραμμές των ευρύτερων σχεδίων τους. Η προίκα της Σταχτοπούτας δεν επιτρεπόταν να της ανήκει. Η γεωγραφία του Θεού την είχε ευλογήσει με η γεωπολιτική των ανθρώπων καταδικάσει.

Όταν κατάλαβε, πολύ αργά και πολύ επώδυνα, ότι ο πριγκίπας, Ξένος ή δικός, δεν σκόπευε ή δεν θ' αφηνόταν ποτέ να φθάσει, η κόρη συμβιβάστηκε με την τύχη της και προσπάθησε πια να προκόψει μόνη της, χαράζοντας τον δικό της δρόμο, μαστορεύοντας η ίδια με την τέχνη και

Του
ΚΩΣΤΑ
ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗ

τον ιδρώτα της το ατλαζένιο της γοβάκι. Κι εδώ όμως τα υλικά και τα καλούπια ήταν προεπιλεγμένα. Δεν μπορούσε να παραγγείλει ό,τι ήθελε, όσοι είχαν αποτύχει ως πριγκίπες μετασχηματίστηκαν σε επιτήδειους παπουτσήδες. Έτσι το ζευγάρι που τελικά φόρεσε για να βγει στον μεγάλο χορό του κόσμου ήταν στενό και στε-

λεσ ονείρων, άλλος για να της κατεβάσει ένα ένα όλα τα ράφια της διεθνούς μόδας, μπας και κάποιο από τα Ξένα καλαπόδια τελικά την πείσει να σιγήσει το παράπονό της.

Η Σταχτοπούτα όμως έχει πια αποκτήσει φωνή και Ξέρι τι θέλει, πρέπει να Ξέρει. Νοικοκυρωσόω και πρόσχαρη μες στα βάσινα και τα τραύματα

εξέχει ο Κάβος Ανάν, το σημείο με τις Ξέρες των υπερπατριωτών που αυτοθαυμάζουν και αυτορετουσάρουν τη δόξα τους στο παρελθόν, αυτοπαγιδύοντας ίσως μέσα του το μέλλον.

Καλή ψυχραιμία και θάρρος, Σταχτοπούτα. Βασίσου σε όσους πραγματικά σε αγαπούν χωρίς να δεσμεύονται από την αγάπη τους.

Τα πόδια σου εσύ θα κρίνεις πώς θα περπατήσουν άνετα και σταθερά. Πρόσεξε μονάχα να τραγουδούν μαζί σου όλα τα αδόνια στις Πλάτρες, όλα τα κουπά των παιδιών σου να πέφτουν με μια ψυχή, «ενί πύλω» όπως έλεγαν οι αρχαίοι, μέσα στο νερό. Υπηρετώντας τα αισθήματά σου με τον μόνο σωστό τρόπο, με αυτοσυγκράτηση και ρεαλισμό, χαράζοντας την πορεία σου με την πυξίδα της σωφροσύνης και της ομόνοιας, τράβα μπρος και μη σε νοιάζει. Η Κύπρις σου έχει δώσει στην κούνια σου φυλαχτό το μυστικό ν' αναδύεται μέσ' απ' τα κύματα, και όπως έχει πει ένας ποιητής της θάλασσας, «η ανάσα του μέλλοντος μυρίζει έμψυχα δώρα».

(Το παραμύθι αυτό για μικρά και μεγαλύτερα παιδιά κατέγραψε σε μια πρόσφατη επίσκεψη στην Κύπρο τον Μάρτιο του 2004).

“

Ψυχραιμία και θάρρος, Σταχτοπούτα. Βασίσου σε όσους πραγματικά σε αγαπούν χωρίς να δεσμεύονται από την αγάπη τους. Τα πόδια σου εσύ θα κρίνεις πώς θα περπατήσουν άνετα και σταθερά

”

νεμένο, πίεζε τα όνειρά της και υπερφόρτωνε παράλογα την ανθρώπινη λογική της. Οι υποδηματοποιοί αφού την παρακολούθησαν να κουτσαίνει για καιρό, μες στον πόνο της να στραβώνει κάποτε τις κινήσεις της και να παραπαίει, Ξαναπρόβαλαν μπροστά της, άλλος για να την Ξεπαπουτσώσει τελείως και να την αφήσει να περπατάει Ευπόλητη στ' αγκάθια της απληστίας του, άλλος για να της προσφέρει παπούτσια με απροσγείωτες σό-

της, πλέει πάντα πάνω στο χρυσοπράσινο φύλλο της και μαστορεύει καρτερικά το γοβάκι της, όσο την αφήνουν. Το ταπεινό της πλεούμενο βρίσκεται ήδη στα στυγά στενά του προσωπικού αισθήματος και της διπλωματικής τριγωνομετρίας, ανάμεσα στο ακρωτήριο όπου ανακρούει τα επιτακτικά της βάλς η επίσημη διεθνής ορχήστρα, με διακριτό μαέστρο και σολίστ, θάρρῶ το λεν Κάβο Ανάν, και την παλιά ακτή των ναυαγίων, όπου προ-

Ο κ. Κ. Μπουράζελης είναι καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Οι αναγνώστες γράφουν για το Σχέδιο Αναν...

**Απάντηση
δημοκρατική: Οχι**

Παρακολουθώ με ανησυχία και αγανάκτηση τον αγώνα στον οποίο έχουν αποδυθεί ποικιλώνυμοι και ποικιλόχρωμοι οπαδοί του αμερικανοβρετανικής εμπνεύσεως σχεδίου λύσης που πρότεινε στους δυστυχείς συμπατριώτες Κυπρίους ο κ. Αναν.

Εκτός από την παντελή έλλειψη επιχειρημάτων και την ασύστολη κινδυνολογία προς αφελείς, το πιο ανησυχητικό είναι ότι οι κύριοι αυτοί δεν αναγνωρίζουν ουσιαστικά στην άλλη πλευρά το δικαίωμα να εκφρασθεί, αφού το «Οχι» εξαρχής αποδίδεται από τους περισσότερους αναλυτές του ενδοτισμού σε ελλιπή ενημέρωση. Και δεν έχει τόσο σημασία ότι υπέρ του «Οχι» έχουν τοποθετηθεί πλήθος καθηγητών πανεπιστημίου, διεθνολόγων και συταγματολόγων αλλά και ο διαπραγματευτής από ελληνοκυπριακής πλευράς πρόεδρος Παπαδόπουλος – που βέβαια όλοι είναι πλήρως ενημερωμένοι – αλλά το γεγονός ότι λιοδρεϊται κατ' αυτόν τον τρόπο η λαϊκή βούληση που τοποθετείται, σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις, συντριπτικά αρνητικά απέναντι στο σχέδιο.

Εγνώριζα τις ολιγαρχικές απόψεις περί πεφωτισμένων δεσποτειάς, αλλά δεν περιμένα από εκπροσώπους δημοκρατικών κομμάτων, αντί να εκφράζουν την κοινή γνώμη, να προσπαθούν να εγκυβιβάσουν μια ιδιότυπη πεφωτισμένη δημοκρατία, όπου ο λαός είναι ανίκανος να καταλάβει το συμφέρον του και αναλαμβάνουν οι δήθεν ειδήμονες να τον χειραγωγήσουν.

As αναλογισθούν μόνο οι αναγνώστες σας σε τι πολιτικά αδιέξοδα μπορεί να οδηγήσει τους υποστηρικτές τους η αποδοχή σχεδίων τύπου Αναν, με εκπτώσεις, εκτός από τα εθνικά δίκαια, στα ανθρώπινα δικαιώματα, στις δημοκρατικές αρχές, στο διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο και στην κοινή λογική.

Ελπίζω ότι τελικά θα σωθούμε από τους πεφωτισμένους κοιμητάρχες και τις έξωθεν αμερικανοβρετανικές συμβουλές φρονιματισμού. Το «Οχι» – πλην των άλλων – θα είναι και νίκη της δημοκρατίας, άμεσης, συμμετοχικής και χωρίς καπελώματα.

Απόστολος Ι. Χατζητόλιος
Αναπληρωτής καθηγητής Ιατρικής του
Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

**Την πατρίδα ουκ ελάττω
παράδωσα**

Μερικοί πολιτικοί στην Ελλάδα είχαν το θράσος και το θάρρος (χωρίς προηγούμενη συνεννόηση με την ελληνοκυπριακή πλευρά) να θέσουν τη γνώμη τους νωρίτερα και από αυ-

τούς που έχουν το μεγαλύτερο δικαίωμα να μιλήσουν πρώτοι. Οχι για την Κύπρο, μα και για την Ελλάδα. Τελικά η Ελλάδα τι μας είναι, συμπαραστάτης ή εξ υποτιθέμενης ανάγκης εχθρός; Για την Αμερική και Αγγλία αυτό το ερώτημα δεν παρίσταται καθόλου αναγκαίο...

Και γεννιέται το εξής ερώτημα: Η ελληνοκυπριακή πλευρά για ποιον να πει το πολυπόθητο ΝΑΙ; Γιατί αυτό το σχέδιο, αυτές οι πιέσεις, οι θέσεις και οι δήθεν καλές προθέσεις και περιορισμοί, κατά την ταπεινή μου άποψη, μόνο ένας άβουλος, χωρίς κρίση και νουν υγιή θα πίστευε ότι είναι προς το συμφέρον μας. Ποια ανθρώπινα δικαιώματα δεν καταπατούνται; Αυτό το σχέδιο προτείνεται για μια λύση βιώσιμη, μα πόση ισχύ προς τις δύο πλευρές; Γιατί οι Τούρκοι να ευνοούνται περισσότερο; Σίγουρα οι απαιτήσεις είναι πρόδηλες και εμείς οι ελληνοκύπριοι όντως είναι πρόδηλο γιατί αρνούμαστε μια τέτοια δήθεν λύση. Γιατί είχαμε μια ολάκερη Κύπρο για μας και τους τουρκοκύπριους και τώρα μας ζητούν να τη δεχτούμε λιγότερη χωρίς εμείς να δικαιουμαστε να έχουμε στρατό, αφήνοντας τις «αδελφές» χώρες να έχουν δικαίωμα επέμβασης.

Γεωργία Σάββα
Λεμεσός, Κύπρος

**Η Βουλή να επικυρώσει
το δημοψήφισμα**

Αν η πολιτική Ελλάδα επιθυμεί να κάνει κάτι το ουσιαστικό και φυσικά εξόχως πολιτικό βήμα στήριξης της Μεγαλονήσου, μπορεί να δεσμευτεί ότι θα επικυρώσει το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος της 24ης Απριλίου. Πράξη τόσο εφικτή όσο ρεαλιστική. Μιλώ για τη σύγκληση της Βουλής, μεταξύ 26ης και 30ης Απριλίου, με θέμα αυτό.

Ακόμη και οι θιασάτες του να έχουν δεσμευτεί απέναντι στη βούληση του Κυπριακού λαού. Πόσο μάλλον εκείνοι που κινούνται μεταξύ του ναι και όχι και περισσότερο ακόμη από αυτούς, οι του όχι.

Ειδικά για την αξιωματική αντιπολίτευση, η ανάληψη παρόμοιας πρωτοβουλίας ισοδυναμεί με ελάχιστο έμπρακτο δείγμα «mea culpa».

Μπορούν επίσης να το ζητήσουν οι πρώην συνάδελφοί μου, ανεξαρτήτως σε ποια πτέρυγα της Βουλής κάθονται. Αν ήμουν σήμερα μέλος της, είμαι βέβαιος ότι θα έσπαζα όχι μόνο το ρεκόρ των 187 υπογραφών αλλά και των 204. Όπως είμαι έτοιμος να ανακαλέσω τη δική μου υπογραφή από τον τίτλο: ανωφελές συμβούλιο αρχηγών, αν το τελευταίο απεφάσιζε στη συνεδρίασή του κάτι τέτοιο. Οχι όμως κατόπιν εορτής και πά-

λι. Γιατί μπορεί αργότερα να συμβεί, θα είναι όμως χωρίς ουσία. Θα μοιάζει με την Ελλάδα που συμπαρίσταται.

Χρ. Κηπουρός
Πρώην βουλευτής Εβρου του ΠαΣοΚ

**Η οθωμανική λατρεία
των Αγγλων...**

«Οι ήρωες πολεμούν σαν τους Έλληνες» είχε διαμνύσει παγκόσμια ο Ουίנסτον Τσόρτσιλ. Επειδή αυτό αποτελεί ιστορικό γεγονός ιδιαίτερα τον ευχαριστούμε ως Έθνος και ως Λαός. Και μια κι οι ήρωες και άντρες είναι, και λεβέντες είναι, και σέβονται (και αγωνίζονται... μέχρι θανάτου για) τα ιερά και τα όσια της πατρίδας τους, θα μας επιτρέψει ο Τσόρτσιλ (όπου κι αν βρίσκεται μετά θάνατον) να του φωνάξουμε δυνατά κι «ανοικτά» ότι τα βρετανικά «παίγνια» με την Ελλάδα πρέπει να σταματήσουν μια και καλή. Αρχής δοθείσης μάλιστα από τώρα που το Κυπριακό είναι έτοιμο να εκραγεί.

As σταματήσουν τα πάσης μορφής κολπάκια τους οι Ιντεν, παπα-Μπάφλουρ, Ατλι, Μακ Μίλαν και άλλοι πολλοί που ποδοπάτησαν με την ανθελληνική τους στάση την ιστορία, τον πολιτισμό και τα ιδανικά μας.

Κι αν όλα αυτά που υπέστη η Ελλάδα μας οφείλονται στην οθωμανική λατρεία των Αγγλων, τότε το αιτιατό ξεφεύγει από τη σφαίρα της γεωπολιτικής και ανάγεται σε άλλα επίπεδα όπου η ιατρική και η κοινωνιολογία πιθανώς να δώσουν δόκιμες απαντήσεις και να λυθούν τα βασανιστικά ερωτηματικά για «ποιους λόγους οι Αγγλοι προτιμούν τους Τούρκους από τους Έλληνες!».
Γ.Τ. Δόξας, Αθήνα

**Η διδακτική παραβολή
με τους τρεις γιατρούς**

Κάποτε τρεις γιατροί αποφάσισαν και κλωνοποίησαν έναν άνθρωπο με τη χρήση όμως τριών κυττάρων, που δυστυχώς όταν μεγάλωσε διαπίστωσαν ότι είχαν κάνει βασικά λάθη εις τον συντόνισμό και υπήρχε πιθανότητα ο άνθρωπος να πεθάνει πρόωρα, αφού δεν ήταν δίκαια τα όργανά του και καταμερισμένα με τη σωστή βάση.

Επειτα από λίγα χρόνια λοιπόν αποφάσισαν τον διαχωρισμό του σε τρία μέρη, και με μια εγχείρηση άρχισαν να τον μεταμορφώνουν όπως αυτοί ήθελαν, δηλαδή με τη μέθοδο της μεταμοσεύσεως πρόσθεσαν ακόμη μια κεφαλή η οποία να κοιτάζει μόνο εις τον βορρά και πρόσθεσαν ακόμη ένα χέρι και ένα πόδι.

Εκαναν όμως πάλι ένα μεγάλο λάθος και άλλαξαν το στομάχι του με ένα τρυπημένο

σφουγγάρι όπου θα του διοχέτευαν ελάχιστα τροφή και θα προσπαθούσαν εις το μέλλον με τεχνικές αναπνοές να τον κρατούν εις τη ζωή με ξένο όμως οξυγόνο.

Δυστυχώς όμως, όταν οι γιατροί κατάλαβαν ότι ο κλωνοποιημένος άνθρωπος με τον τρόπο που τον είχαν κατασκευάσει ήταν εις τα πρόθυρα να πεθάνει, τότε άρχισαν να μαλώνουν και να κατακρεουργούν το σώμα του και να αρπάζουν ό,τι όργανα είχαν απομείνει ζωντανά, μέχρι που τον εξαφάνισαν.

Αυτήν την παραβολή πρέπει να την καταλάβουν όλοι οι Κύπριοι και να βάλουν καλά εις το μυαλό τους ότι το σχέδιο με την αόρατη ουρά θα γίνει η αιτία θανάτου της Κύπρου, άρα και του Ελληνισμού. Σαν θέλουν εις το μέλλον να επιβάλουν τη διπλή ένωση, as το αναφέρουν τώρα- ακόμη και η σημαία της λεγόμενης Ηνωμένης Κύπρου βροντοφώνά μόνη της και αποδεικνύει αυτό που έχουν εις τα πονηρά μυαλά τους και θα εφαρμοστεί εις την πράξη τα επόμενα χρόνια, αφού όμως θα χάσουμε και άλλα εδάφη.

Όσον αφορά τη σήψη και παρακμή της κοινωνίας που μεταφέρθηκε εις τα παιδιά, αφού κατάλαβαν ότι δεν έχουν μέλλον και αντιδρούν με εκδικητικό τρόπο, έχει καλλιεργηθεί από τους πολιτικούς, οι οποίοι έχουν χάσει κάθε επαφή με τη δικαιοσύνη και λογική. Εκεί που σταματά η δικαιοσύνη και η λογική και αρχίζει η αδικία και ο παραλογισμός, τότε η αντίστροφη μέτρηση της καταστροφής του Ελληνισμού ευρίσκεται μπροστά μας.

Γιάννης Χριστοδούλου
Λεμεσός

**Κριτική στον επίτιμο πρόεδρο
της Νέας Δημοκρατίας**

Θα μας επιτρέψει ο 86χρονος κ. Μπιστάκης να διαφωνούμε και να διαμαρτυρούμεθα εντόνως για τη δήλωσή του στον Alpha στις 29.3.04, για τις εξελίξεις στο Κυπριακό. Πολύ ακατάλληλη η στιγμή για δημόσια συμβουλή.

Οι συμβουλές του μπορεί να είναι πάντα χρήσιμες και σεβαστές, όταν γίνονται χωρίς δημοσιότητα, προς πρωθυπουργούς της χώρας ή προς τους αρχηγούς της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Mas αναγκάζει όμως να θεωρήσουμε ότι οι δημόσιες συμβουλές αλλού αποβλέπουν. Ποιους επιθυμεί επτέλους να εξυπηρετήσει;

Τα παιδιά του, η Ντόρα και ο Κυριάκος, θα πρέπει να επέμβουν, για να μην τους χαντακώσει τελικά στην πολιτική τους σταδιοδρομία.

Γιάννης Μυλωνάς
Κηφισιά

...και για τον χαρακτήρα της Επανάστασης του 1821

Το άρθρο του κ. Ι. Κ. Πρετεντέρη στο «Βήμα» της 25ης Μαρτίου 2004 για τον χαρακτήρα της Επανάστασης του 1821 προκάλεσε σειρά επιστολών αναγνωστών. Ήδη σε προηγούμενα φύλλα του «Βήματος» φιλοξενήθηκαν οι απόψεις αναγνωστών που συμφωνούσαν με την οπτική γωνία του αρθρογράφου. Ακολουθούν δύο επιστολές επικριτικές των απόψεων του κ. Πρετεντέρη.

■ Διαβάζω καθημερινά τη στήλη του κ. Ι. Κ. Πρετεντέρη στο «Βήμα» και συνήθως εκτιμώ την ευθυκρία και τον τρόπο με τον οποίο αναλύει την επικαιρότητα. Το άρθρο όμως της 25ης Μαρτίου («Ποια επανάσταση;») με εξέπληξε δυσάρεστα αφού διέκρινα σε αυτό προσπάθεια απαξίωσης με θολό τελικό στόχο. Τι θέλατε να δείξετε, κύριε Πρετεντέρη, ότι πιστεύουμε σε μύθους;

1) Οτι η 25η Μαρτίου δεν έγινε ποτέ; Φυσικά η Επανάσταση ξεκίνησε νωρίτερα, δόθηκε όμως ένας συμβολισμός αναγέννησης του έθνους σε συνδυασμό με τον Ευαγγελι-

σμό της Παναγίας την ημέρα αυτή, ένα είδος επιστημότητας έναρξης του αγώνα. Είναι λοιπόν «κακή» επινόηση παραχαράκτων της Ιστορίας (Πουκεβίλ) η 25η Μαρτίου ή ένα γεγονός που έγινε επικυρώνοντας αυτό που ήδη ξεκίνησε και δημιουργώντας ένα νέο φρόνημα ενθουσιασμού; Δεν κατάλαβα πόση σημασία έχει αυτό το θέμα στο σκεπτικό σας και τι θέλατε να αποδείξετε.

2) Αν ο Γρηγόριος Ε' ήταν συνεργάτης των Τούρκων (πράγματι αφόρισε αρχικά την Επανάσταση), γιατί τότε τον απαγχόνισαν λίγο αργότερα; Μήπως γιατί κατάλαβαν οι Τούρκοι ότι αυτός ο αφορισμός έγινε είτε για να αποφευχθεί πογκρόμ εναντίον των Ελλήνων της Κων/πόλης είτε για να τους ρίξει στάχτη στα μάτια; Και ήταν άραγε πλῆθιοι οι Έλληνες που τίμησαν και τιμούν τον Γρηγόριο αγνοώντας τον, κατά τη γνώμη σας, ανθεθνικό ρόλο του;

3) Τα περί Αλβανών Υδραιών κτλ. τι να πω; Ναι, ήταν όλοι αυτοί αλβανικής καταγωγής, που όμως είχαν εγκατασταθεί στην Ελλάδα από τον 16ο αιώνα και είχαν αποκτήσει πλήρη ελληνική συνείδηση. Είναι σαν να λέτε ότι

οι μετανάστες στην Αμερική 7ης-8ης γενιάς που έχουν ξεκόψει από τον τόπο καταγωγής τους δεν είναι Αμερικανοί και δεν πρόκειται να πολεμήσουν για τα ιδανικά της...

4) Ναι, οι κοτζαμπάσδες και οι δεσπότες (όχι ο απλός κλήρος) δίστασαν να συστρατευθούν αρχικά, είτε γιατί ήταν βολεμένοι με την υπάρχουσα κατάσταση είτε από φόβο. Νομίζω όμως ότι ο λαός μας και η Ιστορία δεν τους έβαλε στο ψηλότερο σκαλί, απλώς ανέφερε αυτούς που τελικά συμμετείχαν, τους δε εξομότες τους ντρόπασε: δεν ηρωοποίησε τον Π. Πατρών Γερμανό, απλώς του απένειμε εύσημα για την «τελετή» της 25ης Μαρτίου, δεν τον εξομώσε με τον Παπαφλέσσα και τον Α. Διάκο, τον Πετρόμπεη Μαυρομικάλη δεν τον έβαλε στο ίδιο βάθρο με τον Κολοκοτρώνη. Η σοφία του λαού αποδίδει σωστά «τα του Καίσαρος...».

Δημήτρης Τσότσος
Χημικός μηχανικός, Νέο Ψυχικό

■ Είμαι βέβαιος ότι θα γράφουν και θα σας αποσταλούν πολλές παρόμοιες επιστολές. Αι-

τία και αφορμή το επαίσχυντο, κατά την ταπεινή μου γνώμη, κείμενο του συνεργάτου σας κ. Πρετεντέρη που δημοσιεύσατε στην τελευταία σελίδα του «Βήματος» (25/3). Διερρωτώμαι πώς αυτός ο άνθρωπος βρήκε και είχε το θράσος να γράψει όσα έγραψε και δημοσίευσε με τον τίτλο «Ποια επανάσταση;». Απευθύνω στον κ. δημοσιογράφο-ιστοριολόγο τα εξής:

Γιατί επέλεξε την ημέρα της 25ης Μαρτίου, επέτιο της Εθνικής παλιγγενεσίας, για να δημοσιεύσει τέτοιες τερατώδεις απόψεις; Από ποιες ιστορικές πηγές άντλησε τα σχετικά στοιχεία;

Γιατί ποτέ άλλοτε και κανένας δεν τόλμησε να διατυπώσει τέτοιες σκέψεις; Σε εποχή που ύψιστα εθνικά θέματα βρίσκοντα σε εξέλιξη και η γύρω μας περιοχή κυριολεκτικά φλέγεται, γιατί ο κύριος αυτός ασχημονεί εις βάρος της πιο λαμπρής σελίδας της νεότερης ελληνικής ιστορίας;

Βασίλειος Π. Τσίτσιος
Αν. γεν. αρχίατρος, ειδικός
αναισθησιολόγος, Θεσσαλονίκη